

Vanke van de Metnadsgronj
niet vaak gemaest 2^x
Deunne lange Baan, Nu nideengegraisd
Deunne waist vaak van ene gemeentelid
alle same

2. Sil Gebed
3. Votum: Samengekomen als de gemeente van Christus willen we beginnen met uit te spreken dat we alle hulp verwachten van de Heere onze God, onze Bondgenoot onze Schepper, die voleindigen zal wat zijn Hand begonnen is
4. Groet: en ik wil u groeten met de genade, het erbarmen en de vrede van God de Vader, de Zoon en de H.Geest amen.
5. Aanvangstekst:
en Ik zal niet mijn volk noemen: mijn volk en de niet geliefde: geliefde
En het zal geschieden ter plaatse waar tot hen gezegd was: gij zijtmijn-volk
niet, daar zullen zij genoemd worden: zonen van de levende God.
6. Wijxi zingen Psalm 106: I, 2 en 22
7. We willen horen nu horen waar we voor gesteld zijn:
het gebod Gods, de ware wijze van leven gesteld als vraag, als een verzoekende vraag
Mattheus 22/ 34 -40
8. Laten we ons nu vermoetmoedigen in gebed, vanwege ons telkens de God verzoekende vraag
hij heeft u bekend gemaakt, melika en ps. 24
wij zingen na ons gebed psalm 106:3 en 21
9. Evangelie, Genade, Diepten van Gods verkiezing in Romeinen 10/4-13
10. Zingen Gezang I:4 RODE BOEKJE
11. Kollekte bestemd voor

de kollekte wordt gehouden onder orgelspel, waarna ons gebed voor
de gaven die God ons geeft ter zaligheid van anderen, gaven van hand
hoofd en hart
wij willen in ons gebed een zegen vragen over ~~de ziele~~ ^{de ziele} .Woord

12. Schriftlezing

MATTHEUS 26: we willen er wat doorheenlezen

1-5, 14-16, 20-25 en 30 -50

ZINGEN PSALM 51/ 2 EN 6.

13. TEKST ZIE DIE MIJ OVERLEVERT IS NABIJ

46-48

ZIE DAAR WAS JUDAS één VAN DE TWAALVEN.

14. Zingen na de preek

~~Gezang~~ Psalm 22/13

15. ~~Dankgebed~~xxxxxxxxxxxxxxxx
MEDEDELINGEN

16. Voorbede en Onze Vader
Kerk en Israel
Onze Vader

17. Slotzang

Gezang 109/ 6 en 7

18. Zegen/DE HEERE ZEGEN U EN BEHOEDE U
DE HEER DOE ZIJN AANGEZICHT OVER U LICHTEN EN ZIJ U GENADIG
DE HEERE VERHEFFE ZIJN AANGEZICHT OVER U EN GEVE U VREDE. AMEN.

GELIEFDE GEMEENTE VAN ONZE HEER JEZUS CHRISTUS.

Vanmorgen willen we het hebben over die éne mens met die verschrikkelijke daad.
Judas Iskariot, die Jezus heeft o v e r g e l e v e r d .

Een hachelijke onderneming denkt u.

inderdaad, je hebt zomaar de eeuwige ontsporing.

Als het ooit ergens geboden is om de H.Schrift te laten spreken, dan hier .

Ik had in de oorspronkelijke preek dan ook heel het tekstenmateriaal
eerst behandeld om dat ontstellende te verstaan .

Heb het nu maar weggelaten; weet hoe moeilijk het is om te luisteren, rustig
nauwgezet..

We kunnen het niet meer

wie het nog wel kunnen ? dat zijn de Joden ?

Die leren de teksten nog spellen. Je bent ook niet via den cat. van een half jaar
Dat kon nog wel eens eerstens voor hen, vervolgens voor ons hoop geven . Jood. zoals bij ons

Want als wij met een half oor een woord als verzoening hebben gehoord, dan moeten
we als een haas allerlei aktiegroepen vast gaan vormen, maar een niet gelovige
Judith Belinfante zegt voor de Teeveeuitzedning Leerhuis:

Ik ga nog niet op stap met jullie

afin als je ze zo ook ziet zitten, is ze nog het meest joods van het hele leerhuisste

Goed ik laat dus het tekstenmateriaal weg.

U hebt gehoord hoe ik niergens van verraden gesproken heb, maar van overleveren
Dat is de juiste vertaling, het oorspronkelijk. Neem dat nu maar van mij aan.

Het is dat woord wat het "Ijdensevangelie in beweging zet, beheerst, ten einde
voert: dat woord OVERLEVEREN/ tradere, traditie.

Als Jezus zijn lijden aankondigt, u weet dat hij het 3 x doet, dan spreekt

Jezus nadrukkelijk van o v e r l e v e r e n . In de derde lijdensaankondiging

zels 2x: Mattheus 20/17: zie wij gaan op naar Jeruzalem en de zoon des Mensen zal
overgeleverd worden aan wie ? aan de overpriesters
en de schriftgeleerden en ze zullen hem ter dood ver
oordelen en ze zullen hem overleveren, aan wie ?-
aan de heidenen om hem te bespotten, te geselen, et

En als dan het grote lijden begint, Hoofdstuk 26, dan begint het aangrijpend: en het geschiede, toen Jezus al deze woorden (dat zijn al zijn woorden van kruis en opstanding, is dat niet heel de Schrift?) toen zei hij: gij weet dat het over 2 dagen Pascha is en alsdan zal de zoon des mensen overgeleverd worden.

dan komt Matteus onmiddellijk met zijn geweldig TOEN
toen kwamen de overpriesters

nu gaat de overlevering beginnen, van de éne overlevering naar de ander van de éne had gaat Jezus in de andere hand
nu zal hij waarlijk overgeleverd worden.

eerste vraag: wie neemt het initiatief?

Als Jezus hier in 26 zegt, dat de zoon des mensen overgeleverd zal worden hooren we van de overpriesters, van dat plan hem in handen te krijgen. ~~Bij hem~~ ~~initiatief~~
Toch ligt bij hen het initiatief niet. (toch niet

Dat ligt bij die ander. u weet direkt na de zalving: als Jezus die vrouw aanwijst als verkondigster van zijn dood, dan hoor je opnieuw dat grote TOEN.

vers 14: toen ging één der twaalven, één der twaalven genaamd Judas naar de overpriesters en zei: wat wilt ge me geven, dan zal ik U hem overleveren.

En ze stelden hem 30 zilverlingen ter hand en van TOEN af zocht hij gelegenheid om Hem over te leveren.

En Judas voltooid dan de daad van zijn overlevering na de strijd in Bethsémané: zie terwijl Jezus nog met hen sprak: Judas, Judas die hem overleverde had hen een teken gegeven.

Oorsprong initiatief ligt bij Hem
Judas die hem overleverde, onder die naam staat hij te boek

En wanneer in deze hoofdstukken 26/27 dit woord 15 x voorkomt, dan is dat 12 x in verband met zijn verschrikkelijke daad.

Als er sprake is van het overleveren van farizeen in handen van Pilatus dan is dat slechts de verschrikkelijke konsekwentie van die eerste overlevering, die één der twaalven. Hij zet de overlevering in beweging.

Toch vraag je je af of dat wel waar is, dat bij Judas het initiatief ligt?
is het wel waar dat van Hem die verschrikkelijke beweging uitgaat ?

Want is het niet veel eerder Jezus die de overlevering in beweging zet ...

Niet eerder dan dat Jezus klaar is, kan toch Judas pas beginnen ..

Alleen als Jezus al deze woorden voleindigd heeft en wanneer hij gezegd heeft:
Gij weet dat het overmorgen paasfeest is en alsdan de zoon des mensen
o v e r g e l e v e r d wordt, dan kan het pas beginnen.

Ik moet nog een stap verder gaan

NIET EERDER DAN DAT JEZUS ZICHZELF DAAR AAN DE TAFEL- EXEMPLARISCH-

AAN HET AVONDMAAL HEEFT OVERGELEVERD, kan het pas beginnen

daar brood brekend, neemt, eet, dit is mijn lichaam, dat voor u wordt
gebroken, overgeleverd

ja dan pas kan het gaan beginnen

Die éne zal pas kunnen overleveren ,wanneer Jezus zich eerst in onze handen
aan tafel heeft overgeleverd

Jezus neemt het initiatief en HIJ beheerst het moment der overlevering.
ook dat. aangrijpend om te zien

U moet horen hoe Jezus het moment der overlevering beheerst na de strijd in Bethsemane

Als u dat leest van die intense strijd, als hij zich telkens diepe en dieper buigt
om het lijden, en de beker uit de Hand van de vader te ontvangen
wanneer u die ziele strijd leest, dan komt de vraag boven:

KOMT JEZUS DAAR WEL MEE KLAAR

KOMT HIJ GEEN TIJD TE KORT OM DIT ONTZAGGELIJKE, DEZE BEKER TE AANVAARDEN

ZAL DE OVERLEVERAAR NIET TE VROEG ZIJN

ZODAT HET JEZUS TOCH NOG OVERVALT ?

OF ZAL JUDAS TE LAAT ZIJN ZODAT JEZUS MOET WACHTEN, WACHTEN....

Neen als Jezus zijn strijd gestreden heeft en voor de derde maal bij de discipelen
komt, dan is hij GEREED, KLAAR ...

want dan zegt hij : **ZIE DE URE IS NABIJ**

JA NU IS HET UUR NABIJ DAT DE ZOON DES MENSEN ZAL OVERGELEVERD WORDEN

IN DE HANDEN DER ZONDAREN .

én;;;...gemeente, d a n i s h e t m o m e n t e r o o k :

want dan zegt Jezus: STAAT OP.... LAAT ONS VANHIERGAAN. **ZIE DIE MIJ OVERLEVERT IS NAB**
NABIJ

en hoor de geladenheid in de woorden

EN TERWIJL HIJ NOG SPRAK.... ZIE ... ZIE JUDAS EEN DER TWAALVEN.

Hoort u de triomf in de woorden:

Jezus is klaar gekomen met de beker van het lijden
klaar gekomen met het werelduur X

klaar, klaar

en Jezus roept de o v e r l e v e r i n g én de o v e r l e v e r a a r
uit het duister nu naar voren

Judas moet nu met zijn overlevering voor het licht komen

want Jezus is optijd gereed

DAAR IS GEEN TIJD TE KORT EN GEEN TIJD OVER ...

Onze Heer Jezus, gemeente, is op tijd klaar en op tijd ter plaatse...

hoor het hem zeggen: zie de ure is nabij, staat op

die mĳ overlevert is nabij

én zie Judas nabij ...

Jezus beheert het uur der overlevering

Hij heeft het grote uur gebruikt om de wil des Vaders klaar te komen

Gemeente dat is nu niet zomaar een aardigheid uit de tekst.

daar zit veel in.

want stel de diciepen en ons daar tegenover:

de diciepen zijn n i e t in dat uur, zijn niet in die t i j d

ze zijn absent, afwezig, zij verknoeien de tijd, ~~ze~~ verslapen de tijd

zij doden de tijd met slaap. zij en wij verknoeien de tijd, hebben geen tijd
en wij zijn de beangsten altijd weer niet op tijd klaar te komen

dodelijk beangst niet op tijd klaar te komen als ONZE URE KOMT !!!!!

ach onze tijd is verloren tijd, tijd van verloren zondaars

zullen we tijd hebben voor dat UUR VAN ONS ???

weest getroost en blij: **Goddank omdat Jezus Christus het uur en de tijd gebruikte
naar Gods wil, is nu alle tijd GODS TIJD**

"Omdat Hij klaar kwam in de tijd en met het uur

mogen u en ik vertrouwen en getroost zijn

dat bij God zoveel tijd is, dat ook wij klaar mogen komen met ons uur
ons levensuur en ons stervensuur...

Omdat hij op tijd klaar kwam, mogen wij getroost ons laatste uur onder ogen zien .

Nu kan het dan gaan gebeuren. Jezus geeft Judas volmacht voor zijn daad

We kennen nu Judas met zijn verschrikkelijke naam, die hem overleverde inderdaad
op een verradelijke manier...

en toch laten we geen vergissing maken: niet spreken van de vuile verrader

Denk namelijk aan Judas tweede naam, telkens met grote nadruk zo genoemd... daarom dienen we ootmoedig en nederig te spreken:

Ik bespaar u het tekstenmateriaal, maar zijn tweede naam is:
één der twaalven? één der twaalven...

Na de zalving: **toen ging judas, een der twaalven**

Mattheus bedoelt er mee te zeggen:

**JUDAS IS HET DIE JEZUS OVERLEVERDE, MAARRRRR ALS EEN DER TWAALVEN
als EEN UIT DE BROEDERRING.**

Hoor wat Mattheus zegt bij het avondmaal, dan zegt Jezus:

voor waar voorwaar, ik zeg u EEN VAN U zal mij overleveren
één van u, één uit de twaalve, een uit de broederkring..
laat het ons verootmoedigen: want als Jezus zegt: één van u zal mij overleveren
dan zijn ze allen zo verslagen, dat niemand aan
de ander denkt, niemand aan Judas, maarrrrr....
**ze denken allen aan zichzelf, ze vragen allen
BEN IK HET HEERE, BEN IK HET HEER**

ieder denkt aan zichzelf, ieder identificeert zich daarmee
hoe ontstellend, hoe verootmoedigend

Het is Judas daad. maar ~~alleen~~ de anderen zijn allen ergens in hun wezen
bij dit doen van Judas betrokken..

allen vragen: ben ik het heere ?

één der twaalve, één uit uw midden

ja het is deze en zijn daad.

En toch is ⁱⁿ de verkondiging van de H; schrift, niet enkel het i n d i v i d u
Judas, dat zelfstandige wezen Judas, neen hij staat er als één der twaalven
als één der twaalven deed hij zijn daad... namens ons? namens hen ??

hoor de anderen vragen: ben ik het heere ?

w a n t voor geen van hen was het bij voorbaat uitgesloten

dat het niet Judas maar hijzelf zou zijn .

o die anderen: van hen wordt gezegd: gij zult allen aanstoot aan mij nemen
allen aan mij ge-ergerd worden, allen wankelen bij dit vreemde
van God

O die anderen ,

die roepen: al zullen ze allen aanstoot nemen , ik niet
van die anderen kunt u alles verwachten Jezus, van mij niet
we weten wel hoe slecht de anderen zijn, eer..

zo spraken ze allen

en wat een illusie te denken, geloven, dat we beter, vroemer, sterker zouden
zijn dan de anderen; afschuwelijke illusie; beter, anders dan Judas te zijn.

ach de anderen, die willen vechten en eropslaan
en daarin zijn ze geen haar anders dan de anderen, die schare soldaten..

Alleen die éne Jezus is de andere...

ach die anderen , die roepen: u kunt op ons rekenen, reken maar ..
die anderen zijn er niet, afwezig in het grote uur X
dan verslapen ze het grote eenmalige uur

als Jezus bidt en smeekt om een hand, blijf bij, laat me je adem voelen
e het kloppe van je hart, laat me niet los, waar is je stem
dan... zwijgen ze, zijn er niet.

die anderen??? die worden allen geërgd, allen nemen aanstootx aan dit diepe
deze vernedering

die anderen laten hem allen alleen.

die anderen? niet solidair, ze zijn zwevend..

en die éne uit de broederkring, zijn overlevring is ontstellend , op een verade
lijke manier.

vers 48: en die Hem overleverde had hen een ~~kus~~ ^{teken} gegeven

Dien ik zal kussen, is het, grijpt hem . en terstond trad hij op hem
toe en zei: weest gegroet Rabbi en kuste hem

Hoe huiveringwekkend: Hij grijpt Jezus met dit, een kus

Hij arresteert hem, neemt hem in de armen met de kus, de heilige kus
de kus der broederschap

met wat er feitelijk staat: de kussende omarmen.

het GROTE TEKEN VAN DE GEMEENSCHAP , DE COMMUNIE.

u weet hoe in de oudheid gekust werd bij ontmoetingen en afscheid

men nam elkaar in de armen

dat betekende broederschap, verbondstrouw, van elkaar zijn voorgoed in leven
en sterven.

gemeenschapvieren en dat alles bezegelen met de kus

Jacob en Laban omarmen elkaar, roepen vlees van mijn vlees/ been van mijn been

en ze bezegelen het met de kus
volstrekt solidair met elkaar voor leven en sterven

De kus bezegelt de heilige broederschap/ Groet elkaar zegt Pls. met de heilige
kus..

met het schoontse het diepte wat er is, neemt Judas zijn heer
in de armen.

met dit meest innige teken en als hij Jezus in de armen heeft, laat hij de
soldaten komen .EN ZO VOLTOOID HIJ DE OVERLE
RING.

7 10
en toch kunnen, we mogen we, nooit zeggen de vuile verrader.
want bedenk hoe de schrift, hoe de elven over hem spreken
één der twaalven.

want binnen de kring der broederschap werd niet één zondaar openbaar
maar dé zonde ...

biinen de kring der twaalven is de zondaar per konsekwentie onthuld.
in heel zijn afzichtelijkheid is de zonde en de exemplarische zondaar onthuld
niet bij de farizeen, niet bij de heidenen maar binnen de twaalven...

én...met Hem zijn ^{we} e onlosmakelijk verbonden

hij is werkelijk onzer één...hij openbaart wat er werkelijk in ons schuilt
niet bij toeval behoort hij tot de kring als de grote vergissing

neen, neen, één der twaalven

hij representeerd de anderen, ons wier zonden onbeslist, zwevend blijft
die anderen ??? wat doen die ?

die i d e n t i f i c e r e n z c i h a l l e n m e t J u d a s

want ^{allen} vragen: BEN IK HET HEERE

DAAROM/ ALS U EEN PETRRUS WILT ZIJN, EEN HERDER, EEN JOHANNES, EEN STUK KERK
DAN ZULT U ZICH EERST HEBBEN TE IDENTIFICEREN MET DEZE

BEN IK HET HEERE

belijgend om met Judas te identificeren

daarom: alleen een sober getuigenis van de anderen, geen woord over Judas de
vuile verrader, maar die hem overgeleverd heeft, één der twaalven

Want die éne schijnt toekomstloos te gronde te gaan

daarom die ene, die éne staat er met zijn schuldbelijdenis in dentempel

ik heb onschuldig bloed vergoten

X de enige schuldbelijdenis in het lijdensverhaal, vergeet het niet.
Hij is Judas, die hem inderdaad v e r r a d e l i j k overleverde

met de broederkus, een der twaalve, één uit onze kring, één der onzen

ben ik het Heere

Welk een ^{der} gemeente van ^d rasschaat heeft deze verkondiging

Wat is zijn derde naam ???

Hij heet Judas, de Judeer, de Jood, de eemplarische Jood, de voorbeeldige stam

Lijnen schijnen elkaar te kruisen
die van verkiezing én verwerping.

maar ze kruisen elkaar in Jezus, de Geliefde de Jood bij uitstek
deze is mijn geliefde, hoort hem, zegt die stem..
maar Jezus de geliefde laat zich tot zonden maken, laat zich de gevloekte
maken. Jezus verehigt ze beiden in zich: Juda en Benjamin

Verkorene en Vervloekte .

Jezus identificeert zich met Juda, Judas, de Jood
terwille toch van die Jood: ik ben niet gekomen dan tot de verloren schapen
van Israel, zegt hij in Mt.15

De vraag is of de kerk der eeuwen dat altijd wel verstaan heeft
de radikale identificatie van Jezus de Jood, met zijn volk
in die twee aspecten: de geliefde zoon des Vaders te zijn
en de zoon voor wien de Vader het gelaat verbergt..

De vraag is of we dat wel begrepen hebben

dat lijden van de judeer, die de eeuwen door
het lijden van de Messias in hun lichaam omgedragen hebben .

dat is een hete vraag aan een mensheid, een christendom
dat zich vergrepen heeft aan Juda
Juda dat geroepen heeft: ik heb onschuldig bloed overgeleverd

Of heeft de mensheid dat gedaan: onschuldig bloed overgeleverd
zeer verradelijk

of zoals James Baldwin onlangs voor het leerhuis, een teevee uitzending zei:
Eeuwenlang heeft het Christendom Jezus Christus gekruisigd
in de Jood en de Neger

Jezus werd overgekeverd door Juda, maar God is daar dwars doorheen bezig
wat Juda ten kwade deedt, wende God genadig ten goede
dat zei de Jood Josef

God beheerst dit alles, die dwars door dit handelen heen bezig is
zijn volk binnen te halen

Door de dipete der overlevering gaat de godd. doorkruising
en Juda werkt mee omdat offer naar het altaar te voeren...
Dat offer, allereerst voor Juda en daarna voor de heiden, de kriek, wij

Hoe het dan allemaal verder ligt?

Ik weet het niet precies: God heeft een twist met Juda, zijn Volk...

Maar dat is Gods twist...

Waar God ons opwijst is de positie van Juda, waar God ons op wijst
is op het niet mijn volk en toch wel mijn volk

Van verre mag de kerk zien naar dat onvoorstelbaar moeilijke dat dubbelen
dat terwille van ons heil, wij heidenen
terwille van de ons geboden ontferming
dat Israël buiten staat

dat God tot zijn oudste zegt:

Kind uw broeder is dood en zie hij leeft, verloren en gevonden

----- *want we hebben een eeuw vast aan Juda, de oudste.*

voor ons geldt, Jezus heeft zich laten overleveren
zoals Paulus zegt:

want zelf heb ik bij o v e r l e v e r i n g ontvangen van den Heer
wat ik u o v e r g e l e v e r d heb; N.L. dat de Heer in de nacht van de
o v e r l e v e r i n g het brood nam, het brak en zei:
neemt, eet, dit is mijn lichaam voor u o v e r g e l e v e r d...

Jezus en zijn woord laten zich overleveren, eeuw in eeuw uit
in handen van zondaren...

Jezus heeft zich overgeleverd aan heidenen, die de naam van Christen droegen
en die hebben in naam van de ene Jood, de laatste en eerste rechtvaardige,
allen die de ster droegen overgeleverd in handen van zondaren om ze te
bespotten, te geselen, te kruisigen

Jezus en zijn woord ~~laten~~ laten zich overleveren aan rechtzinnigen en vrijzinnigen
aan priesters en soldaten, aan verontrusten en niet verontrusten
aan heiden en aan filosofen

Want Jezus de Jood wilde niets anders dan in onze armene zijn ..

En Petrus in Rome ondanks zijn Vaticanum II is nog steeds niet toe aan de
vraag, tot 3 x toe: PETRUS HEB JIJ JIJ MIJ LIEF ...

En aan Paulus van Geneve komt de vraag of hij zich wel bewust is, de jongste
zoon te zijn..

aan beiden die vraag: kain waar is Abel uw broeder, want zijn bloed is
over de aarde gegaan.

en abel is de lichte, de zwakke, ademtuchtje. Jezus wilde Abel zijn
en zijn broeders de joden werden tot abel gemaakt..

Lijdenstijd, vroeger zwarte tijd voor de joden..

Verstond ooit iemand dat de Jodenkoning gevraagd heeft en vraagt :

wat roepen jullie daar: Hun bloed kome over ons en onze kinderen ?

Hoehabben wij het bloed nodig van Abel om onze schuld te bedekken.
amen.